

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה) **במסגרת סדנת ההר כערש האומה**

מטרות הסיוור:

1. התלמיד ידווח על חוויה משמעותית שחווה בסיוור בהיבט האישי ו/או החברתי.
 2. התלמיד יכיר את המאפיינים הפיזיים של ההר
 3. התלמיד יקשר בין המאפיינים הפיזיים של ההר למורשת היהודית
 4. התלמיד יזהה את תפקידו של האדם בשינוי הנוף. - טרסות
 5. התלמיד יתרשם מהשטחים הפתוחים בשרון.
 6. התלמיד יגבש דעה במחלוקת הפנימית בנוגע לעתיד יהודה ושומרון
- פרופיל הסיוור:** מרכיב ראשי הליכה 4 ק"מ מרכיב ראשי אינטראקציה חברתית נגזר מעבודה בחוליות משימה מרכיבים נוספים ראה בטבלה

טבלת הפעילות:

אדום – אחריות מדריך ירוק – אחריות מש"צ

תחנה בתרשים	פרופיל הסיוור	פעילות	זמן	שעות	הערות
נ.ה		הוראות בטחון ובטיחות	5' ד		מדריך
		"אותיות וידיים" משחק תחרותי בין הקבוצות/חוליות. לחימום או "אבן נייר או מספריים" קבוצתי (נספח 1) הסבר על הפעילות עם התמונות (נספח 2)			טושים על בסיס מים עבים לכתובה על הידיים או מדבקות כרטיסיות של תמונות
קבר שיח אבן ג'יבל		עלייה לקבר אבן ג'יבל וצילום ראשון חולייתי ליד הקבר. הסבר על מבנה האזור (הר, שפלה, מישור) + הסבר על פעילות תמונות			תמונה מספר 1
קבר שיח אבן ג'יבל	פתיחה פעילות מהנה מיומנות	תצפית + חידה בלשית: שיח', עץ חרוב, מחלה, ישוב נטוש. על החוליה לחבר סיפור בו מופיעים פרטים אלו. (נספח 3) לאחר שכל חוליה			כרטיסיות כאפייה "הסיפור האמיתי על אבן ג'יבל"

**יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה**

			מספרת את סיפורה. יוצא אבן ג'בל (מש"צ מחופש) ומספר את הסיפור האמיתי. (נספח (4		
תופסן			משחקי דרך: "קרצייה" או הליכה בחוליות עפ"י צורות הליכה 1 = הליכה בטור, 2 = הליכה בשורה, 3 = הליכה בזוגות. (נספח (1	הליכה בשביל השחור	
סיפור קצר על החשמונאים			תצפית 1 – לכיוון מודיעין וסיפור יהודה המכבי – <u>משימת חוליה</u> (נספח 5) תצפית 2- לכיוון כביש מס' 1 – <u>משימת חוליה</u> (נספח 6)	תצפית משימות חוליה	בדרך לחורבת עקד תצפיות
המדריך נותן הסבר קצר על הבור והנחיות משחק יש להגביל את המשחק בזמן ציוד : כוסות מים מנייר + חבל לכל חוליה <u>שאלות לעיבוד</u> מה היה כיף מדוע מה היה קשה מה סייע להצלחה מה הפריע מה ניקח לחיים יש למקד סביב רעיון אחד נבחר			הקבוצה נכנסת לבור המים וכל חוליה משאירה נציג אחד בחוץ + מש"צ אחראי על כל הנציגים. לרשות כל חוליה כוס, לרשות כל נציג חבל. מטרת החוליה להעלות כוס למעלה שיהיה בה הכי הרבה מים (יש לאפשר זמן תיכנון לכל חוליה) קיום מעגל של"ח	פעילות אתגר במערה	חורבת עקד

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה

לדוגמא: "הקשבה לאחרים חשובה" או "כדאי לקיים סיעור מוחין לקראת כל מיזם" או "חשיבות התכנון לפני הביצוע"					
			התייחסות לטרסות החקלאיות, למדרגות הסלע. הצגה "בני יוסף ויהושע" (נספח 7) משימת חוליה פרק למידה – בתום הירידה	הדרכת מדריך	ירידה לנחל המעיינות
כרטיסי מקורות מהמשניות. התלמידים כולם יהיו המושבעים ויש בכל אירוע תובע ונתבע			בסמוך לטרסות בית המשפטטטטט (נספח 8) סיכום – מש"צ	שימוש במקורות	
שקיות נייר			איסוף חוואר ע"י החוליות בשקיות נייר		הגעה למחשוף החוואר
בקבוק + קמח ואורז או לחילופין הדגמה עם הפה			הדגמה של מעיין שכבה – משימת חוליה	משימת חוליה מעין שכבה	ליד הצינור
מזון עפ"י רשימה תחרות: הדלקת נרות 2. "עריכת השולחן" "תרשים נרות"			"ארוחת אבותינו" קבוצתית עפ"י מוצרים שויבאו מראש. חלק מהקבוצה יכין נרות שיודלקו על שולחן הארוחה	ארוחת צהריים + הכנת נרות	

**יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה**

הנחיות לאיסוף			הדרכה קצרה וחידון על שבעת המינים תוך שימוש בתנ"ך (נספח 9) איסוף עלים של שבעת המינים	שימוש במקורות פעילות איסוף שלושה עלים	
וְהָאֵרֶץ, אֲשֶׁר אַתָּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ-- אֶרֶץ חֲרִים, וְבָקָעַת; לְמִטַּר הַשָּׁמַיִם, תִּשְׁתָּה- מֵיָם (דב יא יא)			החוליה הראשונה שתמצא את המשפט המפוזר על גבי התמונות תזכה בבונוס	סיכום פעילות עם התמונות	
1. רגע משמעותי 2. מה ניתן לקחת לחיים מהיום			"טלפון שבור" או "הרוח נושבת" בשני הכיוונים (נספח 1)	הפגה פעילות מהנה למידה	
			ישיבה במעגל לסיכום – דיון. לחלק את הקטע של רחבעם זאבי או להקריאו (נספח 10) ולצאת ממנו לשאלה מהי מולדת בשבילי?	סיכום	באגם
מש"צים בודקים החזרת ציוד			קריאת שמות נסיעה חזרה		

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה) במסגרת סדנת ההר כערש האומה

נספחים

נספח 1

הסבר לתרגילים/משחקים במהלך היום

אותיות וידיים

המש"צ יכתוב לכל תלמיד בקבוצה אות על יד ימין (לחילופין ניתן לשים מדבקה עם אות על גב היד) המרכיבות משפט שלם בין שלוש מילים.
המש"צ יאמר מה המשפט
הקבוצה תצטרך להציג את הידיים אחת ליד השנייה עפ"י המשפט שנאמר. תלמידים שהאות שלהם לא משתתפת יציגו יד קפוצה (אגרוף) בין המילים.
הקבוצה שתסדר ראשונה מנצחת.
דוגמאות למשפטים:

- אחד בשביל כולם
- שיהיה יום מוצלח
- ועוד

"אבן נייר או מספריים" קבוצתי

קבוצה עומדת מול קבוצה בשורה תלמיד מול תלמיד
משחקים "אבן נייר או מספריים" התלמיד המפסיד עובר לצד של הקבוצה הנגדית. המנצחים מכל קבוצה ניצבים אחד מול השני וממשיכים עד שאחרוני הקבוצה מסיימים
בסופו של המשחק הקבוצה שיש לה הכי הרבה תלמידים מנצחת.

"קרציה"

לצורך המשחק משתמשים או בקליפס לשיער או אטב או גרב עם קצת חול.
במהלך ההליכה שמים לתלמיד את ה"קרציה" על התיק או הבגד מבלי שירגיש. אם הרגיש מעביר אותה לתלמיד אחר מבלי שירגיש.
כל הפסקה בודקים איפה נמצאת הקרציה.

1-2-3 מי הולך הראש

במהלך ההליכה כל חוליה הולכת בסמוך לחבריה.
כשהמש"צ אומר "1" החוליה תלך בטור
כשהמש"צ אומר "2" החוליה תלך בזוגות
כשהמש"צ אומר "3" הולכים בשורה

2 משחקים שהקבוצה עומדת בהם במעגל ולאחר מכן מושיבים אותם לשיחת סיכום

טלפון שבור

מעמידים את הקבוצה במעגל סגור המש"צ לוחש מילה לתלמיד בצד ימין והתלמיד מעביר אותה בלחשה לאוזנו של התלמיד מימינו וכך הלאה עד שהמילה מגיעה.
מיד לאחר שהמש"צ לוחש לתלמיד מימין הוא לוחש מילה אחרת לתלמיד משמאל וזה מעביר הלאה עד שהמילה חוזרת למש"צ.
כך ששתי מילים רצות

"הרוח נושבת"

הקבוצה עומדת במעגל צפוף ללא רווחים המש"צ עומד במרכז המעגל ואומר (דוגמא) "הרוח נושבת לכל מי שיש משקפיים" ואז כל בעלי המשקפיים צריכים להחליף מקום. אף אחד לא יישאר במקום.
המש"צ תופס מקום כך שתלמיד אחד נשאר ללא מקום ועומד במרכז המעגל. התלמיד שנשאר במרכז ממשיך את המשחק (דוגמא) "הרוח נושבת לכל מי שנועל נעליים שחורות" וכד'

סיפור בלשי

לפניכם חמש מילים. עליכם לחבר סיפור קצר בן חמש שורות לכל היותר ובו חובה עליכם לשבץ את המילים הללו:

אָבן ג'בל, דָּבָר, חֲרוּב, בְּרָחוּ, קִבְרִים

לרשותכם 5 דקות

בחרו אחד מהחוליה שסיפר בהמשך את הסיפור לקבוצה

נספח 4

משחק תפקידים בקבר שייך אבן ג'בל – לאחר פעילות הסיפור הבלשי

(במבטא ערבי כמה שיותר ולפחות כאפיה על הראש)

"אהל וסהלן יא ג'מעה

פִּיף אֵל חָאָל?

אנא מבסוט אֵל-חֶמְדוּלִיָּה.

יודעים מי אני?

אני שיח' **אָבן ג'בל**. אני הייתי מפקד גדול בצבא המוסלמי שכבש את הארץ מנזמן מנזמן. הגענו לפה במצוות הנביא מוחמד שציווה עלינו לגרש את הביזנטים הכופרים המאמינים בִּישוּ טפו טפו. וגיבור חיל כמוני עשה כמצוות הנביא וגירש מכאן את הנוצרים טפו טפו. אחרי המלחמות באתי עם הרבה החיילים שלי ופה הקמנו את הבסיס. למה פה?

פה הייתה עיר גדולה מאוד איסמה אָמְאוס שהיא הייתה באָמְסֶע בין הדרך הים לאוֹרְשָׁלַיִם אל קוֹדֶס והייתה עשירה מאוד עם הרבה אוכל והרבה מים.

יום אחד בא לכאן יימח שימה מחלה גדולה אל יהוד קוראים אותה **דָּבָר**.

זה מחלה מה באה מפרעושים קטנים שנדבקים לחולדות ומוצצים להם דם ואחרי שהחולדות מתות ואין יותר חולדות הפרעושים הרעים האלה קופצים על האנשים ועושים אותם ככה חולים מה אי אפשר לרפא.

ואחרי איש אחד נהיה חולה הוא מדבק את כול כול האנשים באמאוס וכולם או מתו או **ברחו** מהר ונטשו את העיר וככה העיר הגדולה הזאת פתאום אין בה אף אחד אף אחד

וגם אני יימח שימו הַדָּבָר בא ולקח אותי

ככה אני גיבור מלחמה ואני מת מפרעוש קטן. אבל מה בנו לי קבר מפואר. לאחרים חצבו **קברים** פה מסביב תיזיהרו שאתם הולכים לא ליפול שמה.

ומאז הרוח שלי ככה מסתובבת פה באה לראות מה נשמע עם הנוף אני נח לי בצל של ה**חרוב** ששתלו האנשים ליד מקום קדוש שלי ומדי פעם אני בוגש קבוצות ומספר להם הסיפור הזה.

הנה עוד קבוצה אני רואה מרחוק – אני עף לשם שלא ילכו בלי לדעת.

יאללה יא ג'מעה סְאֵלְם עֲלֵיכֶם ורְחֵמָת אֱלֹהֵה ופְאָרְאָתוֹ

אבן גבל, דבר, חרוב, ברחו, קברים

תצפית לכיוון מודיעין – משימת חוליה

****ליד מיכל המים תצפית מרהיבה לכיוון העיר מודיעין ועמק איילון

העיר מודיעין נקראת על שם העיר הקדומה מודיעים

מודיעים הייתה עיר קדומה בשפלת יהודה, כ-9 ק"מ ממזרח ללוד. נודעה כמקום מושבם של החשמונאים, ובפרט כמקום שבו פרץ מרד החשמונאים.

משפחתו של מתתיהו בן יוחנן בן שמעון מבני יהויריב הכהן יושבה במודיעים, ובעיר אירעה ההתנגשות במהלכה הרג מתתיהו את הפקיד היווני שבא לכפות את תושבי המקום לזבח לאל זר. מתתיהו ובניו ברחו אל ההרים, והשאירו בעיר כל רכושם.

בעקבות תקרית זו מתחיל מרד החשמונאים.

לאחר שני קרבות בהם נחל הצבא היווני מפלה נערכו צבאות אנטיוכוס באמאוס במטרה לעלות על מחנה יהודה המכבי שנמצא במצפה סמוך לירושלים.

על פי ספר חשמונאים קודם הקרב אירגן יהודה עצרת תפילה וצום המונית בקרב חייליו בעיר מצפה, וכן נתן אפשרות לחיילים שפטורים מהיציאה למלחמה לשוב לביתם, לפי מצוות התורה

מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו (החל לשבת בו), או ארש אשה ולא לקחה, או נטע כרם ולא חללו (החל לאכול פירותיו), או איש אשר ירך לבבו (פחדן) - ילך וישוב לביתו, ככתוב בספר תורת ה'.
(חשמונאיים א ג נה)

בלילה הקדים יהודה המכבי ויצא עם מיטב חייליו אל מחנה הצבא היווני באמאוס. ההפתעה היית גדולה והתבוסה היוונית הייתה מוחלטת צבאו של יהודה זכה בשלל רב של הכוחות היוונים, וכנראה גם סוחרי העבדים שליוו אותם. בנוסף לכך הישג חשוב של מערכה זו מבחינת החשמונאים, הייתה שהיא הביאה לידי התחמשות והתעצמות צבאית באמצעות נשק השלל הרב שהושג.

שער הגיא – משימת חוליה

שער הגיא מהווה את שער הכניסה מאזור השפלה לירושלים מקור השם העברי בשם הערבי **באב אל וואד עליהוא** "פתח הגיא עלי". בעמק הצר סלול היום כביש 1 המוליך מירושלים לתל אביב. אפיק הנחל הנקרא היום "נחל נחשון". (שהוא אכזב ברוב ימות השנה) בשער הגיא התגלו שרידים של דרך רומית בין השפלה לבין ירושלים

נראה כי הראשון שעשה שימוש בתרגום "באב אל וואד" לשם העברי "שער הגיא" היה בנימין זאב הלוי ספיר, כתבו הירושלמי של העיתון הלבנון. וכך הוא כותב בשנת 1869:

” הדרך העולה מיפו לירושלים כמעט נגמרה בכי טוב, ושתי עגלות רתומות לסוסים הולכות ושבות בכל יום, ומשך עשר שעות תמשך ההליכה מיפו לירושלים, כי באמצע הדרך אצל **באב אל וואד** (שער הגיא) (יחליפו הסוסים.

כבר במאורעות תרצ"ו-תרצ"ט (1936 - 1939) גילו הערבים כי הם יכולים לפגוע בתחבורה היהודית לירושלים באמצעות הנחת מכשולי אבנים על הכביש הצר, אשר לא ניתן לרדת ממנו לצדדים ובו בזמן להמטיר על המכוניות ונוסעיהם אבנים וכדורי נשק. השלטונות הבריטיים, אשר ניסו לשים קץ לדבר הקימו תחנת נוטרים לאחר החלטת החלוקה, בנובמבר 1947, הועלתה היוזמה לחסום את הכביש שוב. ואכן, הכנופיות הערביות הצליחו לגרום נזק לשיירות הנוסעים והאספקה שעלו לירושלים. הערבים זיהו בקלות את "צוואר הבקבוק" הטופוגרפי בקטע הכביש הראשי בין השפלה להר, הלוא הוא "שער הגיא". במקום זה מתפתל הכביש בעמק בין רכסים לאורך שישה קילומטרים והוא אידיאלי להצבת מארבים. ברכסים הנשקפים על הגיא מדרום ומצפון היו הערבים ממתינים לשיירות לירושלים ופוגעים בהם. בסופו של דבר, למרות קרבות קשים על העלאת שיירות ההספקה לירושלים הנצורה.

יהושע פרק יז יד'-יח' - פרשנות מקורית

יש למנות ארבעה משתתפים (קריין, יהושע, אפריים ומנשה). מומלץ כי יהיו עם שמות בעת ההצגה כגון: כתובים על דף ותלויים על הבגד ותלבושות כיד הדמיון הטובה

המציגים יעמדו מול הקבוצה וכל אחד יציג את דברי הכתוב / פרשנותו עפ"י התמליל

קריין: וַיִּדְבְּרוּ בְּנֵי יוֹסֵף, אֶת-יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר:
מִדּוֹעַ נִתְּתָה לִי נַחֲלָה, גּוֹרֵל אֶחָד וְחֶבֶל אֶחָד, וְאֲנִי עִם-רֵב, עַד אֲשֶׁר-עַד-כֹּה בְּרַכְנִי
יְהוָה.

אפריים – תל'ד יהושע התחרטנת? מה קרה? כולמ קיבלו שטח שטח
ול'נו באת במצומים. אתה יודע כמה ילדים יש לנו? זה לא מה שהיה
פעם. אנחנו עובדים על "פרו ורבו" כל השבוע מהבוקר עד הערב.
אצלנו כל אישה – תשעה חודשים ילד שלשה חודשים מנוחה ואז פגע
תשעה חודשים ילד.

קריין: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ, אִם-עִם-רֵב אַתֶּה עֹלָה לְךָ הַיַּעַרְה, וּבִרְאִית לְךָ שָׁם, בְּאֶרֶץ
הַפְּרָזִי וְהַרְפָּאִים: כִּי-אֵץ לְךָ, הַר-אֶפְרַיִם

יהושע – את אתם כלו ד'מעה ומחזיקים מצמחם גדולים אז מה
הסיפור? לכו להרים תכרתו את כל העצים של היצרות ותשבו שם.
אחלה מקום עם אויר ונוף תשאלו את הפרזי ואת הרפאי.

קריין: טז וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יוֹסֵף, לֹא-יִמָּצֵא לָנוּ הָהָר; וְרֹכֵב בְּרֹזֶל, בְּכָל-הַכְּנָעִנִי הַיֹּשֵׁב
בְּאֶרֶץ

מנשה – נל'ד שהורדנו העצים מה אתה חושב יש מתחת להם? רק
סלעים וקצת אדמה איך נל'ד משהו שם וחול' מנה מים יש שם? כלום
נאדה רק ערסים כנענים. אלה הכל אצלם ברזל ישר מוציאים סכנים
ולומים לפני שהוצאת מילה מהפה.

קריין: יז וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-בְּנֵי יוֹסֵף, לְאֶפְרַיִם וּלְמְנַשֶּׁה לֵאמֹר: עִם-רֵב אַתֶּה, וְכֹחַ
גָּדוֹל לְךָ--לֹא-יְהִיָּה לְךָ, גּוֹרֵל אֶחָד. יח כִּי הָרַח-לְךָ, כִּי-יַעַר הוּא, וּבִרְאִיתוֹ, וְהִיָּה לְךָ
תַּצְאָתוֹ: כִּי-תוֹרִישׁ אֶת-הַכְּנָעִנִי, כִּי רֹכֵב בְּרֹזֶל לוֹ--כִּי חִזָּק, הוּא. {פ}

יהושע – יש סלעים – תבנו טרסות. חסר מים – צחפרו בורות פתאום
נבהלתם. לפני רעצ התרברבתם "אנחנו גדולים" אנחנו חזקים"
ופתאום השתפנתם. יאללה חברה בלי לבכות לכו להר תישרו שם
ת'שטח וזה שלכם והכנענים? אל תדאגו קטן עליכם. – חצי כנען
קיבלתם אז בלי לבכות. יאללה לכו לעבוד.

בית המשפט טטטטטטטטטטטט!

חלק א' (5 דקות)

לוקחי שני מקרים מהמקרים המצורפים.
במקרה אחד יעסקו חוליות 1 ו 2 ובמקרה השני חוליות 3 ו 4
בכל מקרה חוליה תהיה צד באירוע ובמשך 3 דקות יצטרכו
לאסוף טיעונים המצדיקים את עמדתם.

חלק ב' (6 דקות)

שתי החוליות יתכנסו מול החוליות האחרות שיהוו בית משפט
שדה.

נציג מהחוליה שמייצגת את התובע תספר את המקרה ואת
טיעוניהם לתביעה.
נציג מהחוליה האחרת שמייצגת את הנתבע תעלה את טיעוניה
להגנה.

חלק ג' (5 דקות)

בית משפט שדה (המורכב מחוליות שלא הציגו את המקרה)-
יקבל החלטה ברוב קולות מה לעשות? (כל חוליה תקבל
החלטה ותסביר אותה)
המורה יציג את הפיתרון עפ"י המשנה.

**יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה**

מקרה א:

תלמיד א' ←

ראובן: לפני כחודש השכרתי שדה לשמעון. היו בו מעיין שופע ועשרה עצי שקד. השבוע בא אלי שמעון והתלונן שהמעין התייבש והוא רוצה לבטל את העסקה בינינו ולקבל בחזרה את כספו. לא הסכמתי כמובן!!!
מה אני אשם שהשתנה הטבע? האם אני אחראי על המעיין?

תלמיד ב' ←

שמעון: לפני כחודש שכרתי מראובן שדה. בחרתי דווקא בשדה של ראובן כי היו בו מעיין שופע ועשרה עצי שקד. השקעתי בשדה את כל חסכוני! השבוע הגעתי לשדה ופתאום אני רואה שהמעין מטפטף חלושות...
אני רוצה לתבוע את ראובן ולשלם לו פחות דמי שכירות! האם אינני צודק?

פסק הדין בהלכה היהודית: יש הבדלה במקורות היהודים: אם מדובר ב"מכת מדינה" (בצורת, ובעקבותיה כל המעיינות נתלדלו, כפי שקרה אצלנו בישראל לפני מספר שנים, או היה נהר שכל התעלות נסמכו עליו והוא יבש), המשכיר (ראובן) אינו חייב לשוכר (שמעון) דבר. ראובן זכאי.

אבל, אם מדובר בבעיה ספציפית למעיין של ראובן, מוטלת עליו האחריות ועליו לפעול: *

1. או להשיג לשמעון מקור מים אחר (לבנות לו אמה שתוביל מים ממעיין מרוחק יותר) או להביא לשדה של שמעון מים בדליים!

2. אם כל אלה אינם אפשריים עליו להפחית לשמעון מדמי השכירות כיוון ששדה שלחין ללא מעיין הוא פחות ערך ויעיל פחות לחקלאי המעבד אותו (שיוכל להסתמך רק על הגשם).

המקרה הראשון מבוסס על:

משנה, בבא מציע פ"ט משנה ב'; בבא מציע פ"ט דף ק"ג עמ' ב' ק"ד עמ' א'; תוספתא בבא מציע פרק ט' ב'

* (אם הבעיה רק אצל אדם אחד, כנראה שלא תיחזק טוב את המעיין)

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה) במסגרת סדנת ההר כערש האומה

(ויש בכך הגיון: האדם אחראי לבהמותיו, ועליו לתכנן לעצמו מסלול בו יש מים חופשיים או מעין גדול שספיקתו רבה ויוכל אף הוא להשתמש בו. למעשה הגידולים הם פרנסת המקום ואם כל יום יעברו בהמות וישתו ותרד פרנסת בני המקום לטמיון.
אך אם המקרה היה שונה ודן היה עסוק בכביסה, הרי שאז "בהמות אחרים קודמת", כי כביסה אינה דבר קריטי כמו השקיה.

הערה: ניתן להוסיף מקרה נוסף בו דן יושב ומכבס ... והזרים מבית שמש מגיעים ...
מקורות למקרה: תספתא בבא מציע, סוף פרק י"א

מקרה ב':

שלב א': טיעונים

כעבור שבוע, האמה אצל שלמה התקלקלה והוא בא לראובן ואמר:

שלמה: השבוע נשברה האמה בשטחי והמים פורצים החוצה. אני יכול להשתמש בהם. המים הולכים לאיבוד.
בשבוע שעבר עזרתי לך ושילמתי כסף לתיקון האמה שבחלקך, כעת עליך לעזור לי ולהשתתף עמי בתשלום האמה!

ראובן מתנגד

לראובן: שכנך, שחלקתו נמצאת למטה ממך, מבקש את עזרתך הכספית לתיקון האמה שעוברת בשדהו.
הוא טוען שכשם ששילם לך, כעת עליך לשלם לו.
אתה מתנגד. חשוב על טיעוניך לביסוס התנגדותך

מי צודק?

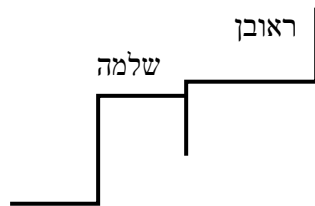
דעת היהדות: ראובן צודק! אין הוא מפסיד מקלקול האמה אצל שלמה, ולא ירוויח מתיקונה, ועל כן אינו חייב להשתתף כספית בתיקונה (הוא יכול מתוך חברות טובה, אך אינו חייב).
אם נסכם: עפ"י ביה"ד היהודי כל אחד מתקן את האמה שבחלקו ומשתתף כספית בתיקון אמות הנמצאות מעליו (טופוגרפית), כיוון שהוא ניזון מהן, ואינו חייב להשתתף בתיקון אמה בחלקות נמוכות ממנו.
מבוסס על: ירושלמי, בבא בתרא, פרק א' דף ג' ע"א א', וכן תוספתא פ"א 21

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה

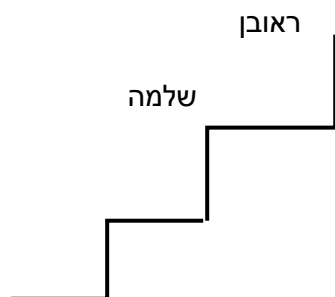
מקרה ב' – הנתבע (לרשותכם 3 דקות לכתיבת הטיעונים)

לראובן: שלמה שכנך, שחלקתו נמצאת למטה ממך, מבקש את עזרתך הכספית לתיקון האמה שעוברת בשדהו.

הוא טוען שכשם ששילם לך, כעת עליך לשלם לו.
אתה מתנגד. העלו טיעונים לביסוס ההתנגדות

העלו טיעונים נוספים לביסוס התביעה

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה

מקרה א' - הנתבע (לרשותכם 3 דקות לכתיבת הטיעונים)

ראובן: לפני כחודש שכרתי שדה לשמעון. היו בו מעיין שופע ועשרה עצי שקד. השבוע בא אלי שמעון והתלונן שהמעיין התייבש והוא רוצה לבטל את העסקה בינינו ולקבל בחזרה את כספו. העלו טיעונים לביסוס התנגדותכם לתשלום

מקרה א' - התובע (לרשותכם 3 דקות לכתיבת הטיעונים)

שמעון: לפני כחודש שכרתי מראובן שדה. בחרתי דווקא בשדה של ראובן כי היו בו מעיין שופע ועשרה עצי שקד. השקעתי בשדה את כל חסכוניי! השבוע הגעתי לשדה ופתאום אני רואה שהמעיין מטפטף חלושות ... אני רוצה לתבוע את ראובן ולשלם לו פחות דמי שכירות! האם אינני צודק? העלו טיעונים נוספים לביסוס תביעתכם

שבעת המינים – משימת מש"צ

מהם שבעת המינים? לשאול את התלמידים.

להקריא את הפסוק **אֶרֶץ חֹטָה וְשֹׁעֶרָה , וְגִפֶּן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן ; אֶרֶץ-זֵית וְשֶׁמֶן , וְדִבְשׁ(תמר). דברים פרק ח ח**

ולברר איזה מין אינו מוזכר (התשובה – במקום "תמר" – מופיע "דבש" מכיוון שמהתמר היו מכינים סילם דבש תמרים"

מה המיוחד בשבעת המינים?

בירדן יש תמרים ובטורקיה תאנים וביוון זיתים אז מה הייחוד של שבעת המינים ---
תשובה---- רק בארץ ישראל 7 מינים אלו צומחים יחד
ובנוסף עפ"י הרמב"ן

הבעיה בעולם העתיק היתה לדאוג למזון גם בשעה שהוא כלה מן השדה ומן המטע. מינים אלו ניתן לאכלם בעודם טריים, אבל בעיקר אפשר לשמר אותם לימים קשים של מחסור: חטה ושעורה - הם הקמח ללחם; הגפן - ליין; התאנה - לדבליים; הרמון - לעסיס רמונים (שיר השירים ח ב); הזית - לשמן והתמרים - לדבש. אלו הם יסודות המזון של האדם, וראוי שלא יחסרו מעל שולחנו לא בקיץ ולא בחורף. ישנם מינים נוספים בארץ שגם בהם היא ראוייה להשתבח. אולם הם מותרות וראויים למנחת מלכים.
שבעת המינים נקשרו קשר הדוק לחגים ומנהגים אותם מאז מעד היום

שאלון קצר

אילו מן המינים קשורים באירועים הבאים:

קידוש של שבת – גפן (יין) וחיטה (לחם) זית (נרות)

ראש השנה – רימון ותמר גפן (יין)

סוכות – כפות תמרים

חנוכה – זית (שמן זית)

טו בשבט – כל המינים

פסח - איסור על חיטה ושעורה

שבועות – חיטה ושעורה חג הקציר

"מולדת" עבורי היא אותו נוף, אותו תא שטח, שאני ועמי גדלנו בו וקיימנו חיים חומריים, ממלכתיים ורוחניים. וכשאני אומר "עמי" אני מתכוון לאבותינו ואבות אבותינו, כפי שממחישים זאת לנו ספרי התנ"ך והתפילה. מקור המלה מולדת הוא י.ל.ד., להיוולד כציבור, כעם, כחברה. זה מתקשר להיבט נוסף: אחד העם כותב כי "אני" הוא צירוף של עבר ועתיד, גם "אני" אישי וגם "אני" ציבורי. מקום לידתו של יחיד יכול להיות באור כשדים, בצנעה, או בבואנוס איירס, אבל מולדתו של העם הזה היא ארץ זו היעודה לו בעומק הווייתו כפי שכתובים הדברים בתנ"ך. ועבורי התנ"ך נאמן ומהימן עד הסוף.

"מולדת" אפוא איננה אתר אקראי שבו נולד יחיד כלשהו, אלא חבל הארץ שבו התגבש עם לחברה הנושאת תרבות על כל מרכיביה החומריים, הערכיים, החוקתיים וכו'.

(מתוך ראיון עם רחבעם זאבי, "הציונות האובדת", סביבות, חוברת 31, דצמבר 1993)

שוב נשוב בני

"בכל שנה אומר לבני הדרך: שוב נשוב בני, אתה ואני נשוב, נחזור אל ארצנו ונהלך בה יחפים. נשיל נעלינו מעל רגלינו, למען נחוש בקדושת העפר שמתחתינו. נמזג את נפשותינו באוירה ובאדמתה. נהלך עד שנגיע לעצי התפוז, נמשש את החול והמים, נישק לזרע ולפרי, נגום בצל עץ ראשון שנפגוש. נחונן קבר ראשון של חלל מלחמת הקודש. נפמה כה וכה להתחקות אודות חיינו, היכן הם? כאן בכיכר כפר זה... עם השדה האהוב, הקיר החרב, עם שרידי קיר גוטה ובניין שעקבותיו נמחו. כאן חיינו: כל גרגיר חול מלמדנו על חיינו. הלא תזכרו את שדות הירק והפרי... רחובות ירושלים, ירושלים שלי היקרה... שרידים של קרובי משפחתי בארץ...."

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה

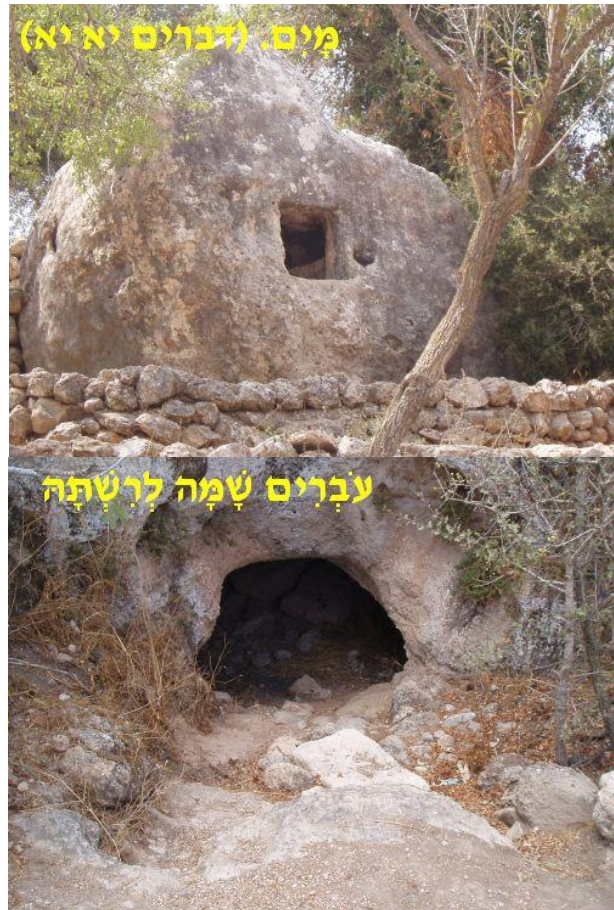
התמונות בסיור

**יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה**

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה

תרשימי הכנת נרות

ניתן לבקש מאיילת ברנס

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה

בקבוק בירה שחורה
בקבוק תירוש
מיץ רימונים
כוסות + בקבוק שמן זית
חצי קילו חומוס
זעתר
לבנה
מפה
קופסת זיתים ירוקים
קופסת זיתים שחורים
תמרים

מזון לארוחת האבות

מיצאים את שפעת המינים ואילון שהיה נהוג אז

(להעדיף כלים מנייר – מתכלים או רב פעמיים)

יש"מ של"ח פארק איילון (קנדה)
במסגרת סדנת ההר כערש האומה

צימוקים
שקדים לא קלויים
תאנים יבשות
פיתות
פיתות
פיתות
צלחות
סכינים
ממרח חרובים